

زینب به چه معناست و چرا حضرت زینب(س) به این اسم نامیده شد؟/حیات طیبه حضرت(س) پیش از واقعه عاشورا چگونه بود؟

حضرت زینب(س) پنج ساله بودند که خطبه فدکیه را حفظ کردند و بعدها بعضی در این امر که چگونه می شود یک کودک پنج ساله این خطبه را حفظ کرده باشد، شک کردند.

حضرت زینب(س) پنج ساله بودند که خطبه فدکیه را حفظ کردند و بعدها بعضی در این امر که چگونه می شود یک کودک پنج ساله این خطبه را حفظ کرده باشد، شک کردند.

زینب به چه معناست و چرا حضرت زینب(س) به این اسم نامیده شد؟/حیات طیبه حضرت(س) پیش از واقعه عاشورا چگونه بود؟

به گزارش جی پلاس، تا مدت ها فضا به گونه ای نبود که کسی بتواند فجایع کربلا را فاش کند و اجازه نقل داشته باشد تا این که عبدالله ابن حنظله غسیل الملائکه – می دانیم که پدر این فرد از صحابه و یاران شهید پیامبر (ص) بود و پیامبر(ص) در حق ایشان گفت که می بینم ملائکه او را در آسمان ها غسل می دهند – بعد از جریان کربلا عبدالله به ذهنش رسید که بلند شوم و با پسرانم او ده پسر داشت – به دمشق بروم تا بینم سخن حسین (ع) در مقام خودداری از بیعت با یزید صحت دارد؟ می دانید که امام حسین (ع) پیش از واقعه کربلا صراحتا اعلام می کنند که یزید، شخص فاسد فاجری است که شرب خمر علنی دارد و علنا مرتکب معصیت می شود و وقتی فضا را در آن جا دید بر او کاملا آشکار شد آنچه از امام حسین (ع) درباره یزید نقل شده با آنچه که می بیند کاملا مطابقت دارد. یزید بی پروا احکام دین را زیر سوال می برد و شارب و ملعن به فسق و فجور است و کار به جایی می رسد که عبدالله هدایای یزید را نمی پذیرد و وقتی به مدینه می رسد علیه یزید قیام می کند. خب در آن زمان حضرت زینب (س) که فضا را مساعد می بیند شروع می کند به بازگویی فجایع کربلا و حاکم مدینه نامه ای به یزید می فرستد که حضرت زینب(س) همزمان با قیام به گفتن فجایع کربلا روی آورده است و به این صورت او مامور می شود که حضرت زینب (س) را به مصر تبعید کند. خب البته در آن زمان قاهره در کار نبود و حضرت به شهری به نام فسطاط که در نزدیکی قاهره امروز قرار دارد تبعید می شوند و حاکم آن شهر چون آخر عمری می خواسته جانمازی هم آب بکشد لذا برخلاف تصور استقبال خوبی از حضرت می کند و ایشان را در منزل خود جای می دهد. حضرت زینب (س) ۹ ماه در آن جا بودند که بیمار می شوند و در نیمه ماه رجب سال ۶۲ هجری رحلت می کنند و بنا به وصیت خودشان در همان شهر فسطاط و در حجره خودشان که محل عبادت و نیایش هایشان بوده به خاک سپرده می شوند.

آنچه در ادامه می آید گفتگو با حجت الاسلام محمد هادی یوسفی غروی، تحلیلگر تاریخ اسلام است که توسط وارث صورت گرفته و چون مناسب با این ایام است به بازنشر آن اقدام کردیم.

متاسفانه ما حیات طیبه حضرت زینب (س) را فقط معطوف به بعد از واقعه عاشورا می کنیم در حالی که این گونه نیست. در این مجال به چه جنبه هایی از حیات مبارک حضرت می شود اشاره کرد؟

جمله ای که درباره مقام علمی و تعلیمی و آموزگاری حضرت زینب (س) به دست ما رسیده از شخصی نقل شده است به نام نحوی مازنی که از قدمای نحویان کوفه بود. از زبان او نقل شده که ما همسایه امیرالمومنین (ع) بودیم و وقتی که امیرالمومنین (ع) از مدینه به بصره برای جنگ جمل رفته بودند – می دانید که امام در بصره پیروز شدند اما در این سفر خانواده را همراه خود نبرده بودند و بدون خانواده به کوفه وارد می شوند اما بعد کسانی را می فرستند تا خانواده را از مدینه به کوفه بیاورند. در آن زمان هم حضرت زینب سلام الله علیها با همسرشان که پسر عمویشان بود به نام عبدالله جعفر طیار در مدینه زندگی می کردند و به همراه خانواده و در رکاب امیرالمومنین (ع) از مدینه به کوفه آمدند. آن زمان که خانواده امیرالمومنین (ع) به کوفه آمده بودند زنان کوفه برای پرسیدن مسائل خود به منزل امام علی(ع) و بانوی این خانواده حضرت زینب(س) مراجعه می کردند و آن حضرت (س) پاسخگوی مسائل این بانوان بوده و از طرف دیگر جلسات تفسیر قرآن داشته اند. او در این باره می گوید در این چهار پنج سالی که خانواده امیرالمومنین (ع) در کوفه بودند – چون می دانید که بعد از آن سال ها وقتی امام علی (ع) به شهادت می رسند و آن صلح به امام حسن (ع) تحمیل می شود کل خانواده از کوفه به مدینه باز می گردند – ما قد و قامت حضرت زینب (س) را ندیدیم. معلوم می شود که این طور نبوده که حضرت مدام بیرون بروند و در میان مردم به حشر و نشر بپردازند.

نکته دیگر این که حضرت زینب (س) خطبه مشهور حضرت زهرا (س) را که در مسجد پیامبر ایراد می شود حدود یک هفته بعد از رحلت پیامبر(ص) که حضرت در جمع مهاجر و انصار و خلیفه اول این خطبه را ایراد می کنند و معروف می شود به خطبه فدکیه – البته فدک نشانه ای و بهانه ای از اصل امر خلافت و امامت بوده، فدک آن وقت رمز و نشانه ای از اصل مساله است و متن خطبه مشتمل بر مسائلی است که نشان می دهد که غرض دادخواهی بر سر یک باغ یا زمین نیست – خب آنچه

گفته شده یکی از نقل کنندگان این خطبه حضرت زینب (س) بوده است.

در آن زمان حضرت زینب (س) چند سال داشتند؟

آن زمان حضرت زینب (س) پنج ساله بودند و خب برخی در این باره تشکیک کرده اند که چطور یک کودک پنج ساله می تواند کل این خطبه را حفظ کند و بعد برای راویان نقل کند. خب برخی گفته اند که این غیر طبیعی است که کسی در این سن این خطبه را دریافت و برای راویان نقل کند.

نکنه دیگر این که تا مدت ها فضا به گونه ای نبود که کسی بتواند فجایع کربلا را فاش کند و اجازه نقل داشته باشد تا این که عبدالله ابن حنظله غسیل الملائکه – می دانیم که پدر این فرد از صحابه و یاران شهید پیامبر (ص) بود و حضرت(ص) در حق ایشان گفت که می بینم ملائکه او را در آسمان ها غسل می دهند – بعد از جریان کربلا عبدالله به ذهنش رسید که بلند شوم و با پسرانم او ده پسر داشت – به دمشق بروم تا بینم سخن حسین (ع) در مقام خودداری از بیعت با یزید صحت دارد؟ می دانید که امام حسین (ع) پیش از واقعه کربلا صراحتا اعلام می کند که یزید، شخص فاسد فاجری است که شرب خمر علنی دارد و علنا مرتکب معصیت می شود و وقتی فضا را در آن جا دید بر او کاملا آشکار شد آنچه از امام حسین (ع) درباره یزید نقل شده با آنچه که می بیند کاملا مطابقت دارد. یزید بی پروا احکام دین را زیر سوال می برد و شارب و ملعن به فسق و فجور است و کار به جایی می رسد که عبدالله هدایای یزید را نمی پذیرد و وقتی به مدینه می رسد علیه یزید قیام می کند. خب در آن زمان حضرت زینب(س) که فضا را مساعد می بیند شروع می کند به بازگویی فجایع کربلا و حاکم مدینه نامه ای به یزید می فرستد که حضرت زینب(س) همزمان با قیام به گفتن فجایع کربلا روی آورده است و به این صورت او مامور می شود که حضرت زینب(س) را به مصر تبعید کند. خب البته در آن زمان قاهره در کار نبود و حضرت به شهری به نام فسطاط که در نزدیکی قاهره امروز قرار دارد تبعید می شوند. البته حاکم آن شهر چون آخر عمری می خواسته جانمازی هم آب بکشد لذا برخلاف تصور استقبال خوبی از حضرت می کند و ایشان را در منزل خود جای می دهد. حضرت زینب(س) ۹ ماه در آن جا بودند که بیمار می شوند و در نیمه ماه رجب سال ۶۲ هجری رحلت می کنند و بنا به وصیت خودشان در همان شهر فسطاط و در حجره خودشان که محل عبادت و نیایش هایشان بوده به خاک سپرده می شوند.

ببینید آن چه که بنده بیان کردم روایت تاریخی و مستند در این باره بود اما توجه کنید که آنچه امروز در دمشق وجود دارد به هر حال به نام و یاد آن حضرت است و نباید از این حرف ها این طور استنباط شود که ما می خواهیم در این باره جسارت به خرج دهیم. همین که آن بنا به نام و یاد حضرت زینب(س) است و دوستداران اهل بیت(ع) به این وسیله ارادت خود را نشان می دهند باارزش است.

شاید این پرسش هم به ذهن مخاطبان برسد که اساسا چرا نام حضرت، زینب بود و آیا این قول مشهور که زینب به معنای زینت پدر و زینت اب است قول درستی است؟

اول این را بگویم که چون در افواه مشهور است که می گویند زینب کبری(س) برخی از این صفت چنین برداشت می کنند که حضرت زینب(س) بزرگ تر از ام کلثوم بوده اند در حالی که در کتاب های تراجم صحابه – شرح حال صحابه پیامبر (ص) – آمده است که زینب دختر دوم امیرالمومنین(ع) بعد از حسنین(ع) بودند. حالا این که چرا نام این دو دختر امیرالمومنین(ع)، زینب و ام کلثوم گذاشته شد می دانیم که پیامبر(ص) چهار دختر به نام های زینب و ام کلثوم و رقیه و فاطمه داشتند که فاطمه کوچک ترین دختر پیامبر(ص) بود و حضرت فاطمه(س) وقتی دو خواهر خود را از دست داده بودند، نام آن ها را بر روی دختران خود می گذارند. این که به قول شما برخی زینب را زینت پدر و زینت اب می گویند این ها ریشه ای ندارد اینکه گفته می شود پیامبر(ص) به پیشنهاد جبرئیل اسم حضرت را زینب گذاشتند مبنایی ندارد و پیش از حضرت زینب(س) این نام، نام دختر پیامبر(ص) و دختر حمزه سیدالشهدا(س) بوده است و در زمان عرب، زینب نام درخت زیبایی در بیابان بوده که عرب این نام را برای دختران برگزیده بود.